

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
จังหวัดสุพรรณบุรี

Developing Online Lessons Using Case Studies as a Basis to Promote the
Teaching Ability of Monks Teaching Morality in Schools,
Suphanburi Province

¹พระปลัดเขตขันท์ คนงานดี, ²สุวัฒน์ รักขันโท, ³สายรุ้ง บุบผาพันธ์ และ ⁴ศักดิ์ดา งานหมั่น
¹Phrapalad Khetkhan Khongandee, ²Suwatsan Ragkhanto, ³Sairoong Bubpaphan and
⁴Sakda Nganman

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

E-mail: ¹khetkhan.khon@mcu.ac.th, ²noonsuwat@gmail.com, ³sairoong.bub@mcu.ac.th, ⁴sakda.ngan@gmail.com

Received September 4, 2024; Revised November 29, 2024; Accepted December 3, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน 3) เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เป็นรูปแบบผสมวิธีวิจัยแบบพัฒนา ผลวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนา พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์/การใช้งานคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. วิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการสอนออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนา ของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า

1) ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ คือ การวางแผนระบบการสอน เช่น สร้างสื่อในการผสมผสานการเรียนการสอนออนไลน์ให้ทันสมัยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย การเรียนรู้แบบการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นการเรียนที่มีความมีความยืดหยุ่นสูง เพราะฉะนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าปกติ

2) ด้านปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ คือ การเรียนออนไลน์ทุกบ้านที่เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ เรียนท่ามกลางเสียงรบกวน นิสิตทุกคนไม่ได้มีอุปกรณ์สื่อสารเป็นของตัวเองบางครั้งรอบครัวที่มีบุตรหลานหลายคน อาจจะต้องแบ่งกันใช้

3) ด้านการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ คือ ให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมกระตุ้นนิสิตสมาธิสอนด้วยวิธีสอนตามแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้บทเรียนไปประพฤติปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. สร้างและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นความพึงพอใจความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านปัจจัยเกื้อหนุน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การประเมินประเมินประสิทธิภาพระบบการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาบทเรียนออนไลน์; กรณีศึกษาเป็นฐาน; ความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรม

Abstract

This article aims 1. to study the current state of online lessons using case study as a base, 2. to analyze the problems and obstacles in online lessons using case study as a base, 3. to develop online lessons using case study as a base, and 4. to evaluate the efficiency of online lessons using case study as a base. It is a mixed-method research and development (R&D) method. The research results found that: 1. The current status of online learning management for Buddhism subjects found that overall, the average value was at a high level. When considering each aspect, it was found that the problems and obstacles in online learning management/computer usage were at a high level, followed by a moderate level in all aspects.

2. Analysis of the problems and obstacles in online teaching for Buddhist subjects by monks teaching morality in schools in Suphan Buri Province found that

1) The current status of online learning management is planning the teaching model, such as creating media to integrate online teaching so that students do not feel bored. Online learning is a highly flexible form of learning. Therefore, students must be more responsible in their studies than usual.

2) The problems and obstacles in online learning management are: Online learning in every home is suitable for online learning, learning amidst noise, not all students have their own communication devices, some families with many children may have to share them.

3) The development of online learning management models is to give students the opportunity to study and research further, to stimulate students consistently by teaching according to the guidelines for using digital technology, and to use the lessons to practice correctly.

3. Creating and developing an online lesson learning management system for Buddhist subjects for monks teaching morality in schools in Suphan Buri Province found that the level of opinions, satisfaction, and satisfaction with online lessons using case studies as a base was at a high level overall. When considering each aspect, the supportive factors were at a moderate level.

4. Evaluating the efficiency of online lessons using case studies as a base to promote the teaching ability of monks teaching morality in schools in Suphan Buri Province found that the evaluation of the efficiency of the online lesson learning management system was at a high level.

Keywords: Development of Online Lessons; Case Study Base; Teaching Ability of Moral Teachers

บทนำ

การเรียนรู้ปรับเปลี่ยนไปตามวิธีหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ แต่ในที่นี้จะเสนอผลการพบความรู้ข้อสรุปใหม่ ด้วยการคิดแบบอุปนัยและนิรนัย การจัดการเรียนรู้แบบการค้นพบมีขั้นตอนเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (วิจารณ์ พานิช, 2555) เพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สนใจที่จะศึกษาบทเรียน จากนั้นเข้าสู่ขั้นของการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้ แบบอุปนัยในตอนแรก เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบข้อสรุปแล้วจัดการเรียนรู้ แบบนิรนัย เพื่อให้ผู้เรียนหาข้อสรุปที่ได้ในข้อ 2 ไปใช้เพื่อเรียนรู้หรือค้นพบข้อสรุปใหม่ในตอนที่สอง โดยอาศัยเทคนิคการซักถาม ได้ตอบ หรืออภิปรายเพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบ สุดท้ายให้ผู้เรียนสรุปข้อค้นพบ ส่วนขั้นการนำไปใช้เป็นขั้นสุดท้าย อาจให้ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียนก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอแนวทางการนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง มีความมั่นใจ มีพัฒนาการทางด้านความคิด ปฏิบัตินิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง เกิดแรงจูงใจในการเรียนและสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การหาข้อมูล การวิเคราะห์และสรุป ข้อความรู้ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าข้อดีหลายประการเช่น ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การค้นหาคำตอบ หรือความรู้ด้วยตัวเอง และได้พัฒนาความคิดของตนเองและผู้สอน สามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (เข้าใจ) หรือไม่ อย่างไรก็ตามวิธีการสอนแบบนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง เช่น เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ฉลาด อยากรอบคอบ อย่างไม่ลดละและด้วยความกระตือรือร้น โดยเฉพาะการพิจารณาสิ่งที่สนับสนุนความเชื่อ (Phumphongkhochasorn et al., 2022) จากการศึกษาความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณในเอกสารต่าง ๆ

เนื่องจากคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักธรรมที่เปี่ยมด้วยเหตุผล (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต, 2556) และมีความถูกต้องเชิงตรรกศาสตร์สูงการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างและพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบ

การพัฒนาแบบฉบับอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษาได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม การศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการนำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นระบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนาระบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ระบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดระบบระบบการบริหาร

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของระบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยมีแนวคิดที่มนุษย์จะเป็นผู้ประเสริฐได้ด้วยการฝึกฝนพัฒนาตนเองไปตามลำดับสติปัญญาและความพร้อมของแต่ละบุคคลการฝึกฝนหรือการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมเพราะมนุษย์ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับโลกในฐานะปัจเจกบุคคล ดังนั้นมนุษย์จึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองตามความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมและบริบททางสังคมในแต่ละยุคสมัย เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นปกติสุข บุคคลสำคัญทางพระพุทธศาสนาและนักการศึกษาแนวพุทธได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบภายในทางจิตใจที่มนุษย์มีเป็นพิเศษต่างจากชีวิตแบบอื่น ๆ และทำให้มนุษย์มีคุณลักษณะความสามารถเป็นพิเศษเหนือกว่าชีวิตอื่น ๆ นั้น คือ กุศลธรรม ที่เรียกว่าสติปัญญา ส่วนการเล่าเรียน ฝึกฝน อบรมเพื่อนำสติปัญญาที่มีอยู่มาใช้ให้เป็นประโยชน์ และทำให้แก่กล้ายิ่งขึ้น คือ กระบวนการที่เรียกว่าการศึกษา (ถ้ามนุษย์ปราศจากองค์ประกอบที่เรียกว่าสติปัญญา และขาดกระบวนการที่เรียกว่าการศึกษานี้เสียแล้ว ชีวิตมนุษย์ก็จะอยู่ได้อำนาจครอบงำของปัจจัยแวดล้อมทั้งหลาย และหมุนเวียนอยู่ในวงจรสั้น ๆ แคบ ๆ ซ้ำซากชั่วชีวิตแล้วชีวิตเล่า เช่นเดียวกับสัตว์อื่น ๆ (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตโต, 2556) การเรียนรู้ไว้ในหนังสือปรัชญาการศึกษาไทยว่า “การเรียนรู้” ว่าเป็น “การศึกษา (สิกขา) คือการพัฒนาชีวิตที่ดี (มรรค = พรหมจริยะ) ซึ่งมีปัญญาเป็นแกนนำโดยตลอด เริ่มด้วยใช้ปัญญาพัฒนาชีวิตไปจนถึงชีวิตที่เป็นอยู่ด้วยปัญญา

พระไพศาล วิสาโล ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้แนวพุทธ หมายถึง กระบวนการที่เป็นไปเพื่อความเจริญแห่งปัญญา สารของกระบวนการเรียนรู้แบบพุทธได้ถูกย่อไว้แล้วในพุทธพจน์ว่า “ภิกษุทั้งหลาย ธรรม 4 ประการเหล่านี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความเจริญแห่งปัญญา กล่าวคือ การเสวนาสัตบุรุษ การฟังสัทธรรม โยนิโสมนสิการ ธรรมานุธรรมปฏิบัติ” จากพุทธพจน์นี้ สามารถแยกกระบวนการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ (1) การรับรู้ ได้แก่ การเสวนาสัตบุรุษ และการฟังสัทธรรม (2) การคิด ได้แก่ โยนิโสมนสิการ และ (3) การปฏิบัติ ได้แก่ ธรรมานุธรรมปฏิบัติ (พระไพศาล วิสาโล, 2554)

ประเวศ วะสี ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้หรือหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนานั้น เรียกว่า สิกขา หรือ ศึกษา วิถีชีวิต คือ การศึกษา วิถีชีวิตที่ดีประกอบด้วยระบบการอยู่ร่วมกันที่ดี คือ ศิล หมายถึง การอยู่ร่วมกันด้วยความปกติ ระบบการอยู่ร่วมกันของชีวิตควรจะต้องประกอบด้วย การพัฒนาจิตและพัฒนาปัญญาอื่น ๆ ขึ้นไปด้วย ทำให้ระบบการอยู่ร่วมกันดียิ่ง ๆ ขึ้น ศิลสิกขา จิตตสิกขา และปัญญาสิกขา ที่เรียกว่า การศึกษาทั้ง 3 หรือ ไตรสิกขานั้น เพราะเป็นวิถีชีวิตทั้งหมด วิถีชีวิตทั้งหมด คือ การศึกษา การศึกษาจึงไม่ใช่แค่ การเรียนวิชา (ประเวศ วะสี, 2542)

สุนน อมรวิวัฒน์ ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้แนวพุทธ ว่าหมายถึง กระบวนการที่ผัสสะทั้ง 6 ของมนุษย์ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งเร้า เกิด ชาติรู้ (รู้สึกหมายถึง รู้คิด รู้แจ้ง) และมีการกระทำโต้ตอบ ฝึกฝนอบรมตนเอง หรือ โดยกัลยาณมิตร จนประจักษ์ผล เกิดคุณภาวะ (ความรู้และความดี) สมรรถภาวะ (ความสามารถ) สุขภาวะ (ความผาสุกพอเหมาะพอควร) และอิสรภาวะ (พ้นจากทุกข์และความเป็นทาส) (สุนน อมรวิวัฒน์, 2542)

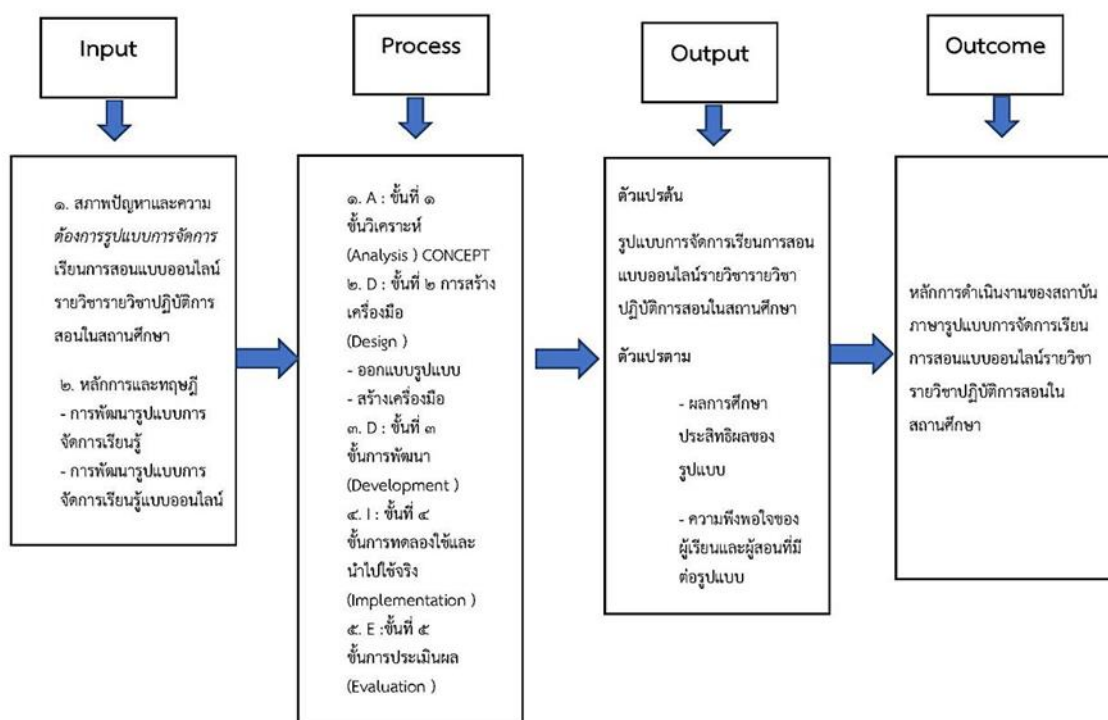
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation skills) เป็นทักษะพื้นฐานที่มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเรียนรู้ เพราะเป็นหัวใจของทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การออกแบบการเรียนรู้ทักษะนี้ ใช้หลักการเรียนรู้โดยการสร้างความรู้และเรียนรู้เป็นทีม การเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ (Learning skills) และเรียนรู้ทักษะในการสร้างการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือนวัตกรรม (Innovation) ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ดังนี้

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) และการแก้ปัญหา (Problem Solving)
2. การสื่อสาร (Communication) และการร่วมมือ (Collaboration)
3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และนวัตกรรม (Innovation) กำหนดให้ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation skills) เป็นทักษะสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving) การสื่อสาร และการร่วมมือกัน (Communication and collaboration) ทักษะแต่ละด้านมีองค์ประกอบสำคัญ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบพัฒนา (Research and Development = R&D) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) แล้วนำเสนอผลการศึกษาดำเนินการตามแบบวิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบพัฒนา (Research and Development = R&D) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ด้านประชากร ได้แก่ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี และครู นักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 100 รูป โดยผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 79 รูป/คน ใช้วิธีการสุ่ม โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ (R.V. Krejcie & D.W. Morgan)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นงานวิจัยสนับสนุน โดยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 15 รูป/คน

3. การวิจัยแบบพัฒนา (Research and Development = R&D) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 รูป

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น บทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1) ผลการศึกษาประสิทธิผลของผลการทดลองใช้บทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

1. ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน 52 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.82 รองลงมา คือ เพศหญิง มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 34.71 ตามลำดับ

2. ด้านอายุ พบว่า พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และนักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มากกว่าอายุ 36 ปี จำนวน 40 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 50.63 น้อยที่สุดคือ 20 - 25 ปี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.18 ตามลำดับ

3. ด้านสถานภาพ พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 52 รูป คิดเป็นร้อยละ 65.82 รองลงมา คือ นักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 27 รูปคน คิดเป็นร้อยละ 34.71 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคในการสอนออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.221)

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ฉันทักกับลักษณะที่กำลังเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 1.09$, S.D. = 0.296) ฉันทักใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันขณะอาจารย์กำลังสอน เพื่อทำเสมือนว่าฉันทักกำลังเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 1.00$, S.D. = 0.000) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ฉันทักมีอุปกรณ์สำหรับจดบันทึกพร้อมในการเรียนออนไลน์ในแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.751) ฉันทักตรวจสอบเวลาก่อนเข้าเรียนออนไลน์เพื่อที่จะได้เข้าร่วมเรียนออนไลน์ได้ทันเวลา ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.716) ฉันทักพยายามทำความเข้าใจในบทเรียนขณะอาจารย์สอนแม้จะไม่ใช้ชานนดก็ตาม ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.833) เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่รบกวนการเรียนออนไลน์อย่างไม่คาดคิด ฉันทักพยายามจัดการกับเหตุการณ์นั้น เพื่อให้สามารถกลับมาเรียนออนไลน์ได้ปกติ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.738) ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากทุกข้อ

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยได้กร่างรูปแบบการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input)

1) สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนา ในสถานศึกษา

2) หลักการและทฤษฎีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ได้แก่ (1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา (2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา

2. กระบวนการ (Process) ได้แก่ ระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE model

1) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับขั้นตอนอื่น ๆ ของการออกแบบการสอน โดยเป็นการวิเคราะห์เพื่อกำหนดปัญหา ระบุแหล่งที่มาของปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรผู้เรียน เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์สภาพแวดล้อม การเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งจะเป็แนวทางสำคัญไปสู่การออกแบบ

2) การออกแบบ (Design) เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาวางแผน กลยุทธ์ สำหรับการเรียนการสอนโดยดำเนินการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายตามการวิเคราะห์และช่วงระยะเวลา ซึ่งองค์ประกอบของการออกแบบระบบ การเรียนการสอน ADDIE MODEL จะรวมถึงการเขียนอธิบายกลุ่มเป้าหมายและนำผลของการออกแบบมาเป็นปัจจัยไปสู่การพัฒนา

3) การพัฒนา (Development) เป็นการสร้างมาจากระดับการวิเคราะห์ และการออกแบบวัตถุประสงค์ของขั้นตอนการออกแบบระบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE MODEL คือ การสร้างแผนการสอนและอุปกรณ์การเรียน ซึ่งเป็นการพัฒนาการสอนรวมถึงสื่อต่าง ๆ ที่จะถูกนำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอดจนเอกสารทั้งหมดที่นำมาใช้ประกอบการสอน

4) การนำไปใช้ (Implementation) เป็นการนำสิ่งที่ได้จากการพัฒนาไป ทดลองใช้ระยะนี้จะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องส่งเสริมความเข้าใจ เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ ของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ จากการสอนไปใช้

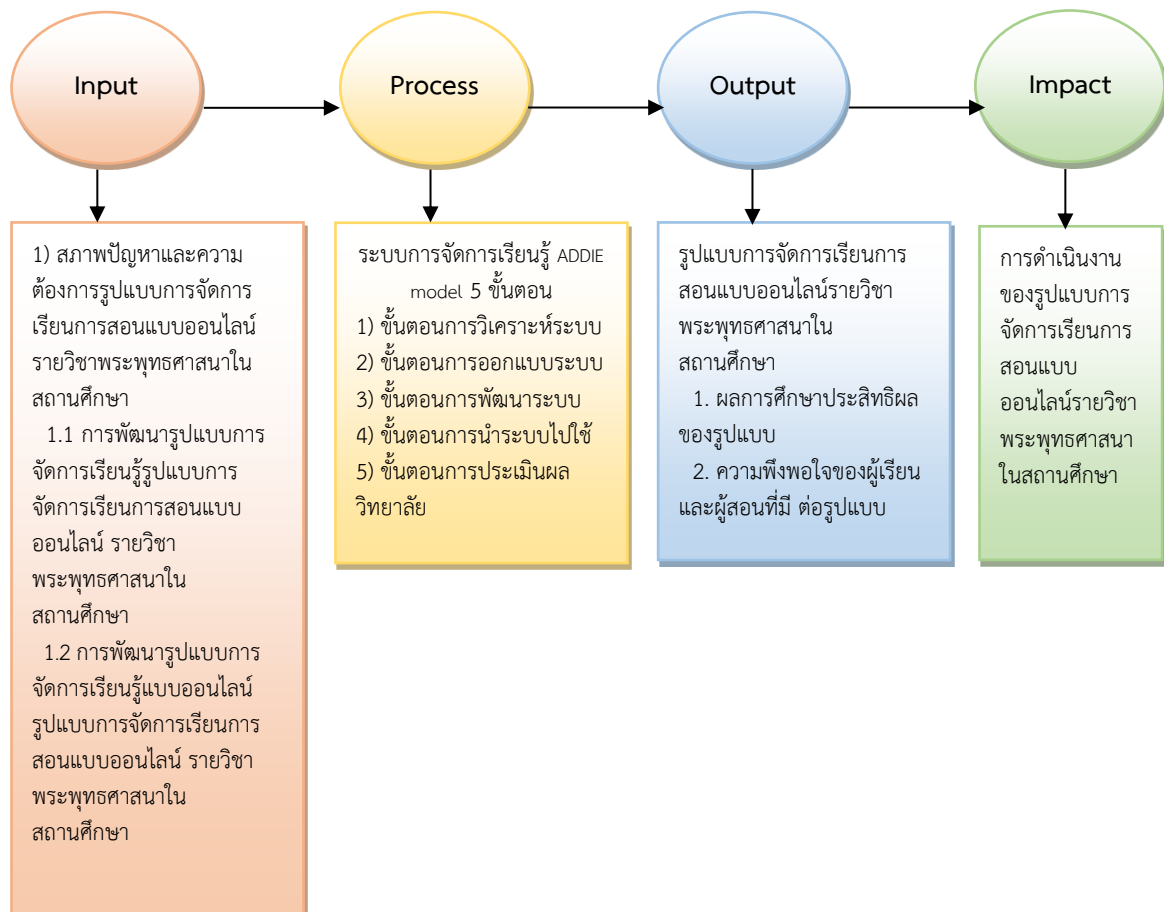
5) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินมาตรการประสิทธิผล และประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริง ตลอดกระบวนการเรียนการสอน ทั้งหมดรวมถึงการประเมินกระบวนการออกแบบการสอนทั้งหมด ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) จะดำเนินตั้งแต่เริ่มต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงก่อนการนำไปใช้ ขั้นสุดท้าย ส่วนการประเมินหลังการดำเนินการ (Summative Evaluation) จะเกิดขึ้นหลังจากการเรียน การสอนของการปรับปรุงครั้งสุดท้ายถูกนำไปใช้ ข้อมูลจากการประเมินหลังการสอน มักถูกนำไปใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับการสอนด้วย

3. ผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ ผลของการศึกษาในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา ได้แก่ 1) ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา และ 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา

4. ผลกระทบ (Outcome) ได้แก่

หลักการดำเนินงานของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา

การพัฒนาการพัฒนบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี ดังภาพนี้



ภาพที่ 2 การพัฒนาการพัฒนบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน

ผลการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี ที่สร้างขึ้นภายใต้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

1 ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดประชุมสนทนากลุ่มผลการตรวจสอบการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2 กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE MODEL

การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE MODEL 5 ขั้นตอน และผลลัพธ์ที่ได้

1. ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดให้นักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ได้ฝึกภาคปฏิบัติในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในสถานการณ์จริงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน ทั้งนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ได้มีเวลานานพอในการเรียนรู้ประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการผลิตครูสามารถผลิตครูที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามที่สังคมต้องการ

2. กระบวนการ กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ADDIE model 5 ขั้นตอน

1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับ ขั้นตอนอื่น ๆ ของการออกแบบการสอน ซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญไปสู่การออกแบบ โดยกำหนดจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนรายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา จำนวน 12 รูป/คน

2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ซึ่งองค์ประกอบของการออกแบบระบบ การเรียนการสอน ADDIE MODEL จะรวมถึงการเขียนอธิบายกลุ่มเป้าหมายและนำผล ของการออกแบบมาเป็นปัจจัยไปสู่การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา

3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) เป็นการสร้างมาจากขั้นการวิเคราะห์ และการออกแบบ วัตถุประสงค์ของขั้นตอนการออกแบบระบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE MODEL โดยมีการพัฒนาด้วยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จำนวน 9 รูป/คน เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา

4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) เป็นการนำสิ่งที่ได้จากการพัฒนาไป ทดลองใช้ระยะนี้จะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องส่งเสริมความเข้าใจ เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ ของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการสอนไปใช้ทดลองกับกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียน สังกัดมัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 รูป/คน

5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงก่อนการนำไปใช้ ขั้นสุดท้าย ส่วนการประเมินหลังการดำเนินการ (Sumi native Evaluation) จะเกิดขึ้นหลังจากการเรียน การสอนของการปรับปรุงครั้งสุดท้ายถูกนำไปใช้ ข้อมูลจากการประเมินหลังการสอน มักถูกนำไปใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับการสอนด้วย

3. ผลลัพธ์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ได้แก่

1) ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ และ 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนที่มีต่อระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากไปน้อย ได้แก่ ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (นักเรียน) ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (ครูพระสอนศีลธรรม) ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ / การใช้งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทย์ มั่นสุขผล และ ปุณณเศรษฐ์ จินางศุกะ (2558) พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้ e- learning ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่ โดยเฉลี่ยมีพฤติกรรมการเข้าใช้งานระบบ e- learning 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ส่วนใหญ่มีการใช้งานในช่วงเวลา 18.01 – 21.00 น. เวลาในการใช้งานแต่ละครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 1-2 ชั่วโมง โดยมีการใช้งานผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการสอนออนไลน์ รายวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้สอนควรมีการวางแผนรูปแบบการสอน เช่น สร้างสื่อในการผสมผสานการเรียนการสอนออนไลน์ให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับผู้สอน ด้านปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ การเรียนออนไลน์ไม่ใช่ทุกบ้านที่เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ บางบ้านที่ไม่ได้มีห้องส่วนตัว ต้องเรียนท่ามกลางเสียงรบกวน ด้านการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ควรเพิ่มเติมให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมกลยุทธ์ กระตุ้นนักเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีสอนตามแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับ Asunka (2008) พบว่า นักเรียนไม่ได้ตอบแนวทางการสอนออนไลน์อย่างชอบสร้ง เช่น การอธิบายแบบอะซิงโครนัส และกิจกรรมการเรียนรู้โครงการที่ไม่ค่อยดี และรับรู้การเรียนรู้ออนไลน์ที่ทำงานร่วมกัน

ประเด็นที่ 3 การสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการพัฒนานบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นความพึงพอใจต่อระบบการสอนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหา ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยเกื้อหนุน สอดคล้องกับ สมควร นามสีฐาน และ คณะ (2567) พบว่า รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ สอนโดยให้เด็กเรียนรู้จากภาพ 50% (Visual) สอนโดยให้เด็กเรียนรู้จากการฟัง 38% (Auditory) สอนโดยให้เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติ 12% (Kinesthetic) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยครูผู้สอนใช้รูปแบบ Online Learning App ตามความเหมาะสมของบริบทของนักเรียน และบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ในสถานการณ์ปกติต่อไป

สรุป

การพัฒนานบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเป็นวิธีการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนหรือผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ศึกษา วิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปสู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยการพัฒนานบทเรียนออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 2) การเลือกกรณีศึกษา 3) การออกแบบบทเรียน 4) การพัฒนาสื่อการเรียน 5) การนำไปใช้และการประเมินผล 6) การใช้กรณีศึกษาในบทเรียนออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ผู้สอนควรศึกษา ทำความเข้าใจขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้ และควรเตรียมความพร้อมในบทบาทหน้าที่ของตนเอง จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการสืบค้นหาความรู้และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งเตรียมสื่อที่เป็นเทคโนโลยีให้พร้อมใช้และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม

2) ผู้สอนควรชี้แจงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน รวมถึงบทบาทหน้าที่ของผู้สอนในแต่ละขั้นตอน เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการทำกิจกรรมให้สะดวกและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยติดตามประเมินผลการใช้งานบทเรียนออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

กานต์ณรงค์ สอนสกุล. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

ประเวศ วะสี. (2542). พุทธธรรมกับอุดมการณ์สำหรับศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2556). ปรัชญาการศึกษาของไทย ภาคพุทธธรรม: แก่นนำการศึกษา. กรุงเทพฯ: ผลิติพิมพ์.

พระไพศาล วิสาโล. (2544). กระบวนการเรียนรู้แบบพุทธ. กรุงเทพฯ: เสขิยธรรม.

วรวิทย์ มั่นสุขผล และ ปุณณเชษฐ์ จินางศุกะ. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและความต้องการใช้อีเลิร์นนิ่งของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 8(3), 348-358.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สมควร นามสีฐาน, ปาณจิตร สุขุมาลัย, พระดบัสวิน ปภัสสร (แสนสุริวงศ์), พระมหาอำพล ธนปญโญ (ชัยสารี) และ วุฒิชัย เยาวโพธิ์. (2567). รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ในสถานการณ์ NEXT NORMAL ของโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 24(1), 269-282.

สุนน อมรวิวัฒน์. (2542). การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Asunka, S. (2008). Online Learning in Higher Education in Sub-Saharan Africa: Ghanaian University Students' Experiences and Perceptions. *The International Review of Research in Open and Distance Learning*, 9(3), 1-23.

Phumphongkhochasorn, P., Damnoen, S., Tuwanno, P. M., Srichan, P. W., & Udomdhammajaree, P. (2022). Educational Quality Assurance and School Management Standards According to International. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 6(1), 1-16.